

ПОДОРОЖНЫЙ.
Г. Понтопиданъ.
Коло Рѣдзвѣ чи Мѣсницѣ йшовъ гостинцемъ якийсь подорожный.
Йшовъ, бачить ся, задуманый, бо наразѣ пре-станувъ, розглянувъ ся докола и на велике свое здивоване побачивъ, що е на отвертѣй дорожѣ.
Дивнѣй почувава прокинули ся въ нѣмъ, ко-ли глянувъ передъ себе на те поле терпѣи и боротьбы. Важкій, меланхолїишій, зимовый день зъ темными, пересичеными сѣвѣгомъ облаками, висѣвъ надъ землею якъ погроза, а поважный сумъ залягавъ сѣ розкиненїи пустѣи, голїи остан-ки хатъ зъ довгимъ подмурованемъ, окруженїи самотными бодаками.
Здавало ся ему, що жите минулыхъ вѣковъ веде еще боротьбу у сѣмъ земскѣмъ ды-мѣ, що виспѣтъ низько, надъ самими майже по-лями — здавало ся ему, що бачить, якъ увива-ють ся въ повѣтрѣ сѣ мовчаливы постати, що гоненїи батогами окомана, тягли плугъ, або зби-рали камѣне... Тамъ оподалѣкъ, де вершокъ па-латы стрѣльнѣи понадъ узгѣре, бѣлацѣи еще тѣй самый пѣкна, зъ поза якихъ графъ робивъ пере-глядъ своихъ подданныхъ, коли казавъ имъ пе-реходити попри себе день у-день зъ вѣдкрытыми головами... Тамъ, за ставомъ пѣдовъ высокихъ тополъ алѣ, що цѣпають майже у мѣрцѣ, вела стара промадека дорога, якою въ ночи вѣлѣчено на замокъ дѣвчѣта изъ звязаными взадъ руками,

а въ днину гонивъ гордо стрѣлою ясный панъ изъ своими слухняными слугами, коли дрожащїи мужики утѣкали въ поля...

Тою самою дорогою йшовъ такожъ у. самый свѣтлый вѣчѣръ великій похѣдъ зъ ясно розжаре-ными факелами... высадивъ замковїи браны, вдеръ ся на сходы, рубавъ мѣсце коло мѣсця топора-ми, або бивъ палицами, краивъ ясного пана и кидавъ кусенкъ по кусенку, середъ загальнои радости до фѣсы — тымчасомъ инны мужики без-честили его жѣнку.

Тамъ выше на высокомъ, неурожайномъ узгѣрѣ лежало село. Малѣ заглубленя въ мѣра-въ вказуютъ еще на мѣсця, де були кпрницѣ. Розкиненїи докола нихъ лѣянники, прицепленїи до спаду узгѣры, вызирали якъ пѣкнишїи гнѣзди; въ середнѣи у малыхъ, темныхъ, вохкихъ порѣхъ, де роѣли ся шурѣ надъ головою и подѣ ногами, мешкавъ бѣднѣи, угнетенный народъ, що живъ вѣвсеною кашею и жентицею, зѣгнѣенный вѣдъ ревматизму, точеный хробами — що вѣлхувавъ ся, якъ наляканный несѣ у кожѣй пѣлестѣ, якїй долѣтавъ зъ долныи.

Якъ то усѣ на причудѣ далекий гомонъ! Майже не мѣгъ вѣрнѣи, що всѣ тѣ страшнѣй рѣчи дѣяли ся такіи такъ недавно — у вѣку свободы, поступу, людяности!

А якъ бы сѣ поля умѣли говорити! Що-жъ не розказали бы они! Якъ кожда пѣдѣ землѣ гомонѣла бы бѣйкою и мѣстѣи въ ухахъ поколѣ-ня, що выросло на сѣй земли, яку заорали ба-тьки!

Задуманный зближавъ ся до села. Йшовъ по муравѣ, на якѣй было повно большыхъ и менъ пѣхъ ямокъ, розкиненѣи тутъ та тамъ камѣни и купокъ тернистыхъ корѣвъ.

Всюды тихо докола нього. Небо похвалило ся еще нѣспѣе, и здавало ся, що облаки опада-ють понадъ заливомъ. Вѣденъ дохлѣвъ де коли глухїи гукъ лѣду, що трѣскавъ дѣсь далеко. Всю-ды, куды переходивъ, чути було лѣса — кѣлька разѣвъ бачивъ его слѣды у пѣску — здавало ся ему навѣтъ, що чуе, якъ подкрадае ся поподѣ тергину.

Наразѣ пристанувъ передъ малою, самотною хатою, окруженою камѣннымъ обмурованемъ, що запало ся такожъ такъ якъ и она. Впала ему у очи сѣся хата не лише по причинѣ незвычайной своей старости, на причудѣ высокого старого лаху, вязькихъ стѣнъ и малыхъ, бляхою об-ложѣныхъ вѣковъ, якихъ инны блищали всѣми красками дуги, але такожъ тому, що вѣяло шѣе нѣмого, немовъ выгаслого вѣдъ тои опущенои, забытои руѣны зъ тыхъ замерклыхъ часѣвъ, за-сужденои на повѣльнее значене.

Нѣякій голосъ не вѣдзывавъ ся изъ середи-ны, не чути було нѣякои признаки людского жита поза тыми пустыми вѣкнами.

Вѣишовъ до неи зъ цѣкавости и потиснувъ лежонько за клямку.

Дверѣ были вѣдчиненїи. Всунувъ голову до малѣнькихъ сѣнѣи вымѣщенныхъ розмоклою гли-ною, вѣдъ якои тѣкъ и вѣяло гнило. Вѣдѣи вели-старѣи, тонкѣи дверѣ до досѣтъ великои, поро-жней, низькои комнаты, де пороухъ покрывавъ гру-быми веретвами стѣлъ и лѣвку.

Стара зныщена кужѣль и кѣлька вазонкѣвъ зъ гнилыми цвѣтами, що стояли на лѣвцѣ зѣ-сухою якъ пороухъ землею, здавали ся стояти такъ цѣлый вѣкъ. Але останки торфу и выразнїи слѣды пальцѣвъ на заперѣномъ стѣлѣ вказу-

вали, що все-жъ такъ хтось зазирае до сѣи пу-стынѣ.

Вже мавъ вѣдходити, коли наразѣ побачивъ у старѣмъ, широкомъ, дубовѣмъ лѣжку жѣнѣу постать — сѣру, скорчену мумію, що лежала зъ лицемъ вѣдверненымъ до стѣны, подѣ ста-рымъ, тонкимъ покрываломъ. Жѣвѣта хустина обвивала еѣ голову, а подѣ бородою лежали зложенїи худѣи, блѣдїи якъ вѣскѣ руки.

Мимовѣлѣ поступивъ ся у задѣ... трупѣ!

Але въ той самой хвилинѣ обернула постать незамѣтно голову и заговорила голосомъ, що потрясъ нимъ... тонкимъ, давленымъ, беззвуч-нымъ, якъ бы зъ того свѣта:
— Чи се вы, Катерина?

Такъ чудно зробило ся ему, коли почувъ наразѣ людскїи голосъ и такъ не знавъ, що на-скорѣ вѣдповѣсти, якъ оправдати ся, що рѣшивъ ся по короткѣи надумѣи высунути ся тихенько такъ, якъ прійшовъ.

Зачинивъ тихенько за собою дверѣ и пу-стивъ клямку безъ шелесту.

Коли выйшовъ, побачивъ недалеко высоко, обшарпану жѣнку. Пристанула подѣ муромъ, за-якимъ добачивъ теперь кѣлька хатчинъ зъ вы-стающими компаниями.

Жѣнка несла на рукахъ большѣе якъ три-лѣтню дѣтину и боролъ ся зъ противнымъ вѣ-тромъ, що почавъ якъ разъ вѣяти.

— Чи хотѣли поснытати про що?

Вѣнъ оперѣ ся спокѣио на палици и кри-кнувъ:
— Що се за жѣнка лежить тамъ?
— Хто е сѣ жѣнка?
— Такъ.

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

The Little Russian Weekly,
published every Wednesday
by the Svoboda Publ. Co.,
P. O. Box 418, Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished
on application.

Entered at Olyphant, Pa.
Post Office as Second Class
Matter.

„Свобода“

газета для русского на-
рода в Америкѣ и органъ
„Р. Н. Союза“, выходить
по вторнику в Середу и
четверг.

Въ Америкѣ на роѣкъ \$2.00
„ „ „ поѣвъ року 1.00
„ „ „ „ чверть року 50
„ „ „ „ одѣвъ мѣсяць 18
До старого краю на роѣкъ \$3.00

Адресъ:

„SVOBODA“

P. O. Box 418. — OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ
реджистрованомъ листѣ, або
черезъ експресовый або по-
чтовый money order (мон-
и ордеръ).

Хто хоче, щоби его а-
дресъ змѣнити, мусить по-
дати намъ, кромѣ нового,
такожъ свой старый адресъ.

Увага.

Хотѣть приступити до
„Союза“ най посылають
вступне и мѣсячне до ка-
сієра:

Mr. Alex Szlanta,
Postmaster.

MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретаря
подо адресомъ:

Dionysius Pyrcz,
P. O. Box 355

OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто хоче записати собі
одиноку,

✱ РУСКУ, ✱
✱ РОБОТНИЧУ ГАЗЕТУ,

най пише на адресъ:

„SVOBODA“

P. O. Box 418

OLYPHANT, PA.

(Продовженіе від сторони першої).

10) Поселенцѣ, котрі на
своихъ фармахъ не мають
достаточно дерева, мають
право достати такъ званий
„permit“, на подставѣ ко-
трого можуть достати стѣ-
ко дерева на правит. зем-
ляхъ, кѣлько потреба имъ
на опалъ и на необходимый
потребу.

11) Выйшло распоряже-
не, на подставѣ которо-
го вольно-фермерамъ 3000 стѣ-
матеріалу нарубати въ пра-
вительственныхъ лѣсахъ на
будову публичныхъ буды-
нѣвъ, якъ школы и т. п.

12) Въ Манитобѣ и по-
мѣрно захѣдныхъ Терито-
ріяхъ заряджують безна-
станно нові резервы лѣсовъ
а старі отвирають для у-
житку поселенцѣвъ. Въ тѣхъ
отвореныхъ резервахъ воль-
но сусѣднимъ фермерамъ
рубати дрова, если выка-
жутъ ся позволенемъ, але
лишь для власного ужитку
— на продажу не вольно
тамъ дерева рубати.

12) Въ протягу двохъ по-
слѣднихъ лѣтъ выдано дуже
корыстныхъ распоряженія въ
цѣли охорони противъ ни-
щенію лѣсовъ.

13) Поселенцямъ на ря-
довыхъ земляхъ въ Бритишъ
Колумбіи позволено цѣлко-
вите ужаване дровъ такъ
на своихъ фармахъ якъ и на
рядовыхъ, за позволенемъ.

Сѣно.

13) Розпоряджено, щоби
не-фермерамъ не давати по-
зволени косити сѣна, хіба
бы фермеры мали его досѣть.

Пасовиско.

14) Уживане пасовиска на
державныхъ и колѣйныхъ
земляхъ е у всѣхъ провин-
ціяхъ позволене.

Угле.

15) Угле позволяе ся для
домового ужитку такъ на
школьныхъ земляхъ, якъ и
на правительственныхъ ко-
пати.

16) Выйшло такожъ таке
корыстне право: Поселенецъ,
котрый сиовнявъ въ свѣ-
зобовязана взглядомъ заня-
той фармы и мавъ право
одержати право власности,
але умеръ, нѣмъ еще ставъ
канадскимъ горожаниномъ,
его спадкоємцѣ достаютъ
ту фарму, хотъ и они не
суть горожанами.

Живнѣры, котрі суть въ
войсковой службѣ въ по-
лудневой Африцѣ, або де
пиде мають право до фармы

повзятю, хотъ на нѣй не
сидятъ. Если-бъ котрый зъ
живнѣрѣвъ-фермерѣвъ бувъ
раненый або зъ иншою при-
чины лежавъ хорый, може
за позволенемъ министра о-
держати право власности,
хотъ приписаный часъ ще
не выйшовъ.

Братя америк. Русины!

Зарядъ хлопской руской
радикальной партіи у Льво-
вѣ ухваливъ выдавати свой
органъ „Гро-ма-дскій и
Голосъ“ по вторнику. Не
потребуемо вамъ богато го-
ворити, що то за газета „Гро-
мадскій Голосъ“, — досѣть
вамъ скажати, що нема на
цѣлой просторони Руси-
Украины газеты, котра бы
щирѣйше займала ся долею
русскихъ селянъ, котра бы
вѣдѣвавши выступала про-
тивъ всѣхъ кривдѣвъ и
затемнителѣвъ нашего на-
роду, котра бы була больше
незалежна вѣдѣ нѣкого и
вѣдѣ нѣкого. Се признавъ
вамъ назѣтъ найзавѣяній-
шій ворогъ радикаловъ. На-
шому народови нѣколи не
бракувало вороговъ, але
остатнымъ часомъ вороговъ
тѣхъ стае чимъ разъ боль-
ше и наступаютъ они на
нашъ народъ чимъ грѣ-
зѣйше, — досѣть вамъ
згадади, що въ Галичинѣ
паны польскіе хочуть за-
вести новыхъ мандаторѣвъ —
окружній громады, де бы
перевалу мали паны и ста-
росега; хочуть позавѣдати
урядничѣвъ, котрі бы вѣдѣ-
вали не передъ вѣдѣн-
скимъ правительствомъ, лишь
передъ польскими панами
въ Галичинѣ, хочуть вѣдѣ-
лати Галичину вѣдѣ Австрій
въ окрему польску краину.

То само дѣе ся на Буко-
винѣ, а вже про Угорщину
та Украину и не згадуемо
— тамъ рускій хлопъ у по-
ной неволи. Сунути сего
конче треба, абы рускій се-
ляне въ всѣхъ трѣхъ дер-
жавахъ организували ся и
до сего найпотрѣбѣйше
для нихъ мати свою власну
газету що тыждня и такую
мусить стати „Громадскій
Голосъ“, котрый выходитъ
уже шестой роѣкъ. Черезъ
острѣсть сей газеты, ѣй не
поможе вѣхто зъ ителіге-
нці — она мусить стати
о власныхъ силахъ — о пре-

нумерантахъ-селянахъ. Для
того-жъ, абы забезпечити еѣ
выдане по тыждня и вести
ей порядно, значитъ, zabez-
печити хотъ нужденне жи-
те тѣмъ, що еѣ будуть у-
кладати, намъ треба на роѣкъ
6000 злр. або 3000 прену-
мератѣвъ по 4 короны на
роѣкъ. Для народѣвъ свѣдо-
мыхъ се сума дуже нуж-
денна, але у насъ тяжко
ѣй добути заравъ, а для
насъ найважѣйшій власне
початокъ, т. е. выдаване до
конца сего року, се для
насъ тяжкій передвѣвокъ.

Коли мы его перебудемо,
коли зберемо только грошей,
що зможемо выдавати увѣсь
сей роѣкъ газету що тыждня,
то вже 1901 р. буде для
насъ далеко лекшій.

Ось чому головно мы зва-
жуемо ѣ удати ся до васъ,
братя, америкѣнскіе Руси-
ны, о помѣчь. Не жадаемо
вѣдѣ васъ великого — ли-
ше, абысте були ласкавы
якъ найчисленѣйше запре-
нумерувати „Громадскій Го-
лосъ“, котрый коптувати бу-
де всего 1½ доллара на роѣкъ.
Се такій грошѣ, що на нихъ
цѣвко зможе ся кожѣмъ нѣ-
кій рускій зарѣбникъ чи се-
лянинъ въ Америкѣ. Мы
згадали числимо на васъ,
братя, що вы, стоячи лѣп-
ше матеріально и маючи
повну политичну волю, по-
можете своимъ братьямъ у
краю, де они тяжко мусѣть
бѣдувати и бороти ся зъ
ворогами.

Тому пренумеруйте „Гро-
мадскій Голосъ“, помогайте
нашому селянскому ради-
кальному руху. Обѣзвѣтъ
ся въ и кѣлько мѣсяцѣ е въ
Америкѣ. Нашъ народъ най-
у крѣпко знае насъ и бачить,
що вы его не вѣдѣурали ся.
Адресъ редакціи: Redaktion
des „Fromadskij Polos“ in
Lemberg, Lubliner Union
Gasse, 5, Ce terreich, Gali-
zien.

Михайло Павлякъ
редакторъ.

Лѣтняя слабѣсть дитяча.

[Cholera infantum].

(Копецъ.)

Щѣбы запобѣчи той стра-
шнѣй слабѣсти, на се суть
слѣдующіе рады:

1) Треба дитину чисто
держати, щоденно купати
змываючи мыломъ весь брудъ
зъ тѣла такъ, щоби поры

(дѣрки, що суть въ шкѣрѣ)
були всегда отворені и по-
ба черезъ нихъ всякій газъ
зъ тѣла выходили. Купѣль
не лишь вѣдѣважуе дитину,
але такожъ змѣцѣе еѣ нер-
вы и причиняеъ до сего,
що жолудокъ и кишкы вы-
дѣють зъ себе больше соку
потрѣбного до травленя по-
живны, черезъ ще все сно-
жите скорше замѣняе ся въ
кровь. Купѣль робить еще
и то, що кишкы роблять
правильно свою роботу, че-
резъ що, все, що для тѣла
непотрѣбно — сейчасъ зъ
него выхѣдѣтъ.

2) Не треба дѣтей въ лѣ-
тѣ за тепло убирати, анѣ
обвивати ихъ тѣсно, а се-
тому, щоби потъ могъ легко
стѣти выпарувати, бо въ про-
тивномъ разѣ потъ сей за-
тыкае дѣрки въ шкѣрѣ, че-
резъ що газы остають въ
тѣлѣ. Нѣйлѣппе одѣвѣвати
дитину въ легку вѣвнѣну
сорочку, бо она втягае въ
себе потъ, отже тѣло всегда
остае сухимъ. Поверхъ вѣв-
няно сорочки можна на-
дѣти легку полотняну. а
поверхъ сѣи послѣднюю ле-
гке одѣне. Розумѣе ся, що
сорочки, особливо-жъ вѣв-
няну сорочку, треба часто
змѣняти, иначе перепочна
сорочка стане дитину свер-
бѣти и творять ея на тѣлѣ
вѣвлякого рода высыпки,
черезъ що дитина потѣмъ
неразъ ажъ до крови драпа-
еъ, не може спати, ослабе-
е и стаеъ дражлива и дуже
склонна до слабѣсти лѣт-
ноя.

3) Не треба дѣтей корми-
ти за богато. Если дитина
ще при груди, не треба да-
вати частѣйше сосѣти якъ
що двѣ години, а не якъ деко-
трѣ матери роблять, що
скоро лишь дитина заплаче,
сейчасъ грудью ротъ еѣ за-
тыкають, щоби не кричала.
Хто кормить дитину зъ фля-
шочки, нехай уживае лишь
стерилизованого, або ще
лѣпше, конденсованого мо-
лока и то не коли небудь,
але въ пенныхъ вѣдѣстухахъ
часу, регулярно. Такъ фля-
шочка сама якъ и соска,
котру дитина бере до устѣ,
мусѣть бути дуже часто
чищенъ горячою водою,
иначе потворять ся тамъ
микробы, що суть дуже
пѣкѣдливѣ для дитины. Если
дѣти вже вѣдѣлученъ, треба
уважати, щоби не ѣли не-
довѣрѣныхъ стравъ або не-
зрѣлыхъ овѣчѣвъ.

4) Если дитина достане
розвѣльчене (бѣгунку), тре-
ба сейчасъ ограничити ея
поживу, давати ѣсти мало,
регулярно и лишь такъ рѣ-
чи, що легки до стравленя,
а тогды бѣгунка повинна
устати. Если-бъ то однакъ
не помогло, треба сейчасъ
зарадитися лѣкарѣи и робити,
що вѣдѣтъ прѣкѣже.

Никонѣе скажу, що все
те, що ѣ написавъ о слаби-
сти дѣтей, вѣдѣносье ся
менше-больше и до доро-
слыхъ. И они мусѣть бути
осторожными и не ѣсти по-
небудъ безъ разбору, осо-
бливо-жъ не повинны ѣсти
за богато овѣчѣвъ, або пи-
ти много воды, або пива, бо
ей рѣчи могутъ дуже легко
стѣти причиною бѣгунки,
дизинтеріи, тифусу, або дру-
гихъ жѣлудково кишковыхъ
слабѣстей, на котрі лѣтомъ
такъ часто слабѣють нашѣ
люде. Впрочемъ, докладѣй-
ше про се поговоримо ко-
лисъ другимъ разомъ.

Д-ръ С. Вильбергъ,
Пѣтербургъ, Па.

ДОПИСИ.

Perth Amboy, N. J. July 25, 1900.

Парохія наша складае ся
зъ самыхъ Угро- Русинѣвъ,
але не порядки такіе, що
хранѣ Господи. Якъ только
стали нашѣ люде думати
про церковь, то вѣдѣ тогды
вѣвнѣй сварѣи и грѣхъ.

Були въ насъ рѣжнѣ ду-
ховники, та не порядкамъ не
только, що не скрутили го-
ловы, але ще възбѣдѣили
ихъ и забрали ся. Вѣконци
пріишовъ до насъ о. Не-
сторъ Воленскій, чоловікъ
щирый та працювѣный, и
мы думали, що ажъ теперь
буде all right. Але де тамъ;
его праця оказалась дарем-
ною.

Нѣкій Петро Козубъ,
швѣецъ полатайко и церков-
ный комитетовый, ставъ цер-
ковнымъ босомъ. Тому чо-
ловѣкови обздравѣлъ, що
вѣнъ голова въ Perth Amboy-
ской гр. кат. громадѣ, що
ключѣ церковный, печатка и
каса мають бути въ его ру-
кахъ; що священникъ мае
давати поѣвъ доходѣвъ до
его рукъ и т. д. Непорядки
взросли. Ничъ не помогли
рады епископа айришского;
гѣчалисъ тяганыны по мѣ-
сенцѣныхъ судѣяхъ, а мѣсѣца
газета мала до писати про
Greek Cath. Church та Hun-
garians. Наслѣдкомъ того о.

Воленскій зрѣкъ ея всякою
плѣтѣи и зъ большѣстю на-
рохѣиъ оставъ въ Perth
Amboy. вѣдѣпривлѣиъ ду-
ховный функціи въ тамош-
номъ польскомъ костелѣ.

Босъ Козубъ оставъ самъ
зъ своими приклонниками,
зъ церковцею, ключами и
печаткою. Зъ початку мо-
сливъ, що переходить на при-
восланіе, однакъ що черезъ
те могъ стратити всѣхъ сво-
ихъ сторонниковъ, тому на-
думавъ ся и ставъ глядати
за духовникомъ, якого сира-
дѣ найшовъ въ особѣ А.
Годобая (чи Худобая).

О А. Годобай, знаный зъ
того, що „мѣфусъ“ каждого
квартилу на нову парохію,
прѣбувъ зъ Ramey, Pa. 15.
юлія и замѣнкавъ въ одно-
го корчмаря, де заложивъ
свой бизнесъ-офісъ и навѣ-
сѣ ту вѣрѣ Христови. Вѣнъ
прѣставъ на всѣ условія П.
Козуба, а що тамъ вже еъ
о. Воленскій парохомъ, се
его ничъ не обходѣтъ.

Кромѣ того П. Козубъ
каже, що о. Годобай обѣ-
цѣвъ давати ему поѣвъ „што-
лы“ и третью часть мѣсячной
„платѣ“.

Такъ то водить ся въ на-
шѣй громадѣ. Лѣгдѣ скла-
дали цѣнты на пляцѣ, але якъ
Козубъ ставъ церковнымъ
босомъ, то пляцѣ той за-
мѣнявъ у жѣда на иншій,
горшій, а зъ буды на вулицѣ
переробивъ церковцю и те-
перь епископѣствуе. Жаль
только сѣрдѣе зѣскае, що
денкѣ люде его „слушѣють“,
а навѣтъ знаишовъ ся учи-
тель прѣвды Христови, що
ставъ подѣ его команду.
Се ганьба для всего Угро-
русского священства и чи-
ста деморализація.

А що насъ дивуе! Петро
Козубъ, о. Худобай и о.
Воленскій належать до „Со-
единенія“, котре хвалѣтъ ся,
що заступае интересы „гр.
кат. русского народу въ
Америкѣ“, але оно начъ и
терпѣтъ такихъ членѣвъ якъ
Петро Козубъ. То жъ мы
сподѣемосъ, що председа-
тель „Соединенія“ и духов-
ный управитель, котрі оба
суть духовниками, вглянуть
въ ту справу и не позво-
лятъ, щоби полатайко „бо-
сувавъ“ въ церквѣ.

Р. С.

Сли те все, що стоить въ дописѣ, а
правда — то справѣ сумно. Мы готовѣ
въ той справѣ дальшѣи исти поистѣти,
однакъ они мусѣтъ бути рѣченъ и правди-
и. — Редакция.

Хвилину надумувала ся и придивляла ся
ему. Потѣмъ сказала:

— Здае ся вамъ може, що вже за довго ле-
житъ?

— Нѣ; що ѣй е?

— Що ѣй е? — повторила якъ гомѣнъ, а
вѣтеръ вѣвѣвъ далѣ. Потѣмъ почала цѣхѣдѣти
до него, але на вѣдѣдалене десятиохъ кроковъ
пристанула знова и мѣрила его вѣдѣ стѣпѣ до
головы.

— Що ѣй е? — почала знова. — А що-жъ
могло бы бути?... Лежить...

— Хора?

— Нѣ...

— Чому-жъ лежить у лѣжку?

— Чому?

— Такъ.

Видно не мала охоты вѣдѣвѣдати; дивила
ся на него все вѣдѣвѣрчиво своими вѣдино-спѣ-
ми очами. Ажъ коли розказавъ ѣй, якъ увѣ-
шовъ до хаты, и що приключило ся ему, выпо-
годило ся еѣ лице, она приближила ся поволи
до него.

Була се тяжка, плечиста якъ хлопъ жѣнка,
зъ вышнѣнымъ лицемъ, що вызирало изъ подѣ
розчепленого кафтана. На рукахъ дѣвѣла дѣти-
ну. Бувъ се великій, дуже грубый хлопецъ, зъ
великими лицами, а зъ маленькими, зачервѣнѣ-
лыми, напухлыми очима, якѣ прижмурѣваеъ —
виднѣ, не зносивъ свѣтла. На ногахъ мѣло че-
ревики и шитѣ вѣвнѣнѣ паньчѣхи, що мѣло
прикривѣли его голѣ ноги. Голова дитины не
була тѣкожъ вкрѣта; мѣжъ тонкимъ, кучерѣвымъ,
червоножѣвтымъ волосемъ видно було грубу вер-
ству солодкого струпа, що покрывавъ цѣлу ча-
стину черепа.

— Ну, такъ — сказала нарѣштѣ и почала
смѣяти ся щиро. — Зробивъ ся зъ неѣ страхъ,
зъ тоѣ старѣи... А се потѣшнѣ!... Я думала, що
все-жъ таки познаете стару Елѣсавѣту... Але
она не хора... Она така здорова, якъ всѣ, и
мае вѣсѣмдесять чѣтыри роки, въ томъ цѣлѣ
рѣчѣ и вже вѣсѣмъ роковъ не вѣстае.

— Уже вѣсѣмъ роковъ?!

— Такъ. Мѣй Боже... То она пытала ся, чи
се я? а то старѣ чуѣдрѣло! — засмѣяла ся. —
Зробило ся зъ неѣ справжнѣ чуѣдрѣло. А не
пытала ся, чи се не Панѣ Богъ? Нѣ? Во она
тому лише лежить и жѣда на Него — кѣже, — и
ѣй вже не належить ся больше нѣщо, якъ лише,
абы еѣ Панѣ Богъ забравъ до себе. Жѣду п.
Пана Бога, кѣже, Вѣнъ тѣмѣтъ про мене, кѣже,
а коли почуе, що хтѣсь иде дорогою, заравъ ду-
мае, що се Вѣнъ. Дѣй менѣ теперь книжку до
лѣжка, бо иде Панѣ Богъ, кѣже... У неѣ то не
вѣсѣ дома, розумѣе ся! И коли такъ лежить и
роздумуе, приходѣтъ ѣй на голову рѣжнѣ гадки.

— И все такъ цѣлкомъ сама лежить? Нѣхто
не дозирае еѣ?

— Дозирати? Я-жъ дозираю ея. То я, Ка-
терина, про яку она пытала ся — говорила далѣ
жѣнка, що теперь лише розпустила языкъ, не
зводила однакъ анѣ на хвѣлѣнку очей зъ подо-
рожного и слѣдила каждый его рухъ. — Мѣшкаю
тамъ и зазираю, коли трафѣтъ ся, дѣю ѣй ѣсти,
трѣмѣю коло неѣ якѣй такій ладъ, рѣжно та...
Була се зрѣнтою дуже погана жѣнка, розказу-
ють стѣри, що тѣмлять еѣ. Она не гѣганѣла ся
разъ иль коньми.

— Изъ коньми?

— Такъ, якъ менѣ Богъ милѣй! Дивне то

лише подумати, але се свѣта правда. И дѣти
мала такожъ и больше навѣтъ якъ хотѣла, але
де опи? дѣсь у свѣтѣ... Ну, ты!... годувати то
такого драба!... — Сѣ остатній слова зѣдѣносили
ся до хлопця, що знетерпѣливъ ся за часъ
сеѣ довгон бесѣды и лѣхѣй сѣнавъ маму за каф-
танъ, абы добѣрити ся до грудѣй. Трѣснула его
по руцѣ и говорила далѣ звернена до чужинця.

— Якъ маєте охоту, можете увѣйти, пого-
ворити зъ нею, она не е еще цѣлкомъ такъ до
нѣчого, хочъ така стара, знае чи-одно, коли вер-
не ся ѣй память, а особливо, коли достане тро-
ха кѣвы, то буде вамъ розказувати таке, що
можна заплакати ся на смерть. Цѣтъ! Чуеъ, якъ
она клѣмѣеъ щѣками!... Не скажу, абы такъ всѣ
були у неѣ дома, нѣ! Бо-жъ то якъ разъ въ
святого Ивана буде ѣй вѣсѣмдесять чѣтыри роки.

Увѣйшли до хаты, де застѣли старѣвинку,
що сидѣла на лѣжку, зъ дѣкимъ поглядѣмъ,
вѣстрѣленнымъ у дѣверъ, зъ опушеною долѣншою
щѣкою.

— Ну, що-жъ зновъ вырабѣяете Елизавѣто?!

Не маєте чога лякати ся, се лише подорожнѣй,
що зѣблукѣвъ ся. Хотѣвъ загнѣнути до васъ,
вы-жъ позволите?

— Я, я думала... що се Панѣ Богъ, — про-
шептала все еѣе дрожащею зѣ страху.

— Етъ, цѣсте Ельзо. Лѣгайте-но спѣкойно
Продрогли цѣлкомъ — сказала мужичка и по-
могла ѣй вѣльною рукою положить ся, потѣмъ
обвѣнула добре покрываломъ нужденный сѣй
кѣстѣкъ.

— Не богато тутъ сала — замѣтила и вка-
зала на хѣде рамя, що лежало на покрывалѣ. —
Помѣняйте, прощу, руку, яка зѣмѣла! Се-жъ чи-
стѣй трупъ, правда? Ёй найгорше, якъ змерзне,
и не можна дивувати ся, бо вѣдѣ сего покрыва-
ла не загрѣеъшь ся, а пѣчь такожъ не дуже грѣе.

Щастѣе, що громада утримѣе еѣ, бо инакше умер-
ла бы.

Стѣра лежала спѣкойно, дивила ся упрямѣ
своими чѣрными очами на присутныхъ и бурѣмо-
тѣла все:

— Я думала, що се Панѣ Богъ.

37 Stuartburn, Man., Canada.

Не бравъ бы я за перо, тай не говоривъ на папѣрѣ, але стримативъ не могу. Тутъ люде въ свѣта вѣсто до церкви до шторѣвъ ходять, хочъ и е церковь. Кажуть: якъ бы бувъ поѣтъ поѣшовъ-бѣмъ до церкви, а такъ по що? Я вже неразъ чувъ, якъ дяки гласами выкрикуютъ... Або зновъ той батюшка якійс ходитъ людей туманити и всякй мандрѣвнички волочать ся. А водъ чего оно такъ? Водъ того, що мисіонарѣвъ своихъ не маемъ. Гей, священники, чи вже васъ нема на свѣтѣ? Тажъ загляньте до насъ хочъ деколи, а то геть пропаде руско-христіянська вѣра!

Сѣна фѣра у насъ теперь \$15.00; посуха и вѣтеръ геть спалили сѣно и збоже. Декуды нема що худѣтъ пасти, хибѣ то теперь по дощи трохи покажеться.

Гр. Паскарикъ.

НОВИНКИ.

— Помните на „Руско-Народный Домъ Емиграційный въ Америкѣ“ и высылайте жертвы до кассира подъ адресомъ: MR. JOHN PARYLAK, 436 East 76 St., NEW YORK CITY, а заравно уждѣмъ о томъ секретаря подъ адресомъ: MR. K. KIRKOV, 102 MORRIS ST., JERSEY CITY, N. J.

Комитетъ.

Квитъ

на \$300.00, словами триста долларѣвъ, котрѣ я Михайло Гловацкій получилъ въ кассу „Союза“ черезъ братство Пр. Богор. въ St. Clair, Pa. яко запомогу по смерти моей жены Аполоніи, що умерла 29. юніа, 1900. При той способності складаю шару подяку „Союзу“ за такъ скоро выплачене помертвого и желаю всѣмъ членамъ той організації прожити многой лѣтъ!

St. Clair, Pa. July 29, 1900.

Михайло Гловацкій.
ПРИ СВИДѢКАХЪ:

Г. Поланскій,
А. Хаванскій.

Квитъ

на \$600.00, словами шѣсть сто долларѣвъ, котрѣ я яко помертну запомогу по помыжъ мужови, Лукачу Кротѣ, получила готовою зъ кассы „Союза“, за що складаю шару подяку.

Мейфилдъ, Па. 3. авг. 1900

Розалія Крохта.
ПРИ СВИДѢКАХЪ:

О. Обуховичъ,
Василь Копякъ.

Квитъ.

Симъ посвящаю, що одержавъ я зъ кассы „Союза“ помертну запомогу по мойжъ женѣ Марѣ въ сумѣ \$300. За такъ скоро выплачене складаю нашому товариству сердечну подяку.

Йонкеретъ, Н. Й. 31 юліа 1900.

Стефанъ Оленичъ.
ПРИ СВИДѢКАХЪ:

Іосифъ Вариха,
Авксентій Телевъ.

— Митингъ рускихъ академикѣвъ (що ходять до найвысшихъ шкѣлъ) водбудеть ся у Львовѣ 13., 14. и 15. ливня. Академикѣвъ зѣхалось 480. Урадили 1) старатись всѣми силами о тое, чтобы и нашъ 20 міліоновый рускій народъ мывъ свою самостойну руску державу, 2) старатись о заложене найвызшой руской школы (университету) у Львовѣ и 3) посвятити всѣ свои силы для працюющего руского народу и помочи ему выдѣлѣтись зъ подѣ теперѣшного гнету и высылку, а то чезъ корѣнну змѣну теперѣшныхъ кривдящихъ порядковъ. На митингу томъ не было ані одного чолсвѣка зъ „твердою“ партіи.

— Сынъ англійскою королевою, князь Кобургъ умеръ нѣгло.

— 3 дни лишь по 3 вводъ роблять въ Мт. Кармель.

— О \$40 000 водшкѣ до вани заскриживъ лиговскій поимъ V. Dillion мѣсто Pitts top, его майора и деректора полиціи за те, що они намовлені мѣсцевымъ лиговскимъ поимѣмъ, якъ кажутъ, перешкодили ему держати публичный митингъ и его арештували. Той самъ майоръ заборонивъ недавно тому зъ той самой причины держати митингъ, зѣвеному лиговскому патриоту. докторови Шлюпасѣ. Ось якъ декотрі Американцѣ понимаютъ заповѣдну конституцію свободу слова.

— По конецъ мѣсяця ливня с. р. приѣхало до Канады около 7 тысячокъ руского народа зъ Галичины и Буковины. — С. Ив. Заключинскій поблагодаривъ церковь въ Winnipeg, Man., а теперь находится ся коло Edmonton, Alta.

— Семанъ Гамерникъ, замѣшканный на Water Str. въ Mt. Carmel, Pa. зоставъ сильно покатченый въ майнахъ. Лѣкаръ надѣеть ся, що выздоровѣе.

— Оденъ рекрутъ зъ Еруинъ, въ Нѣдерландіи, помимо грозыбы, не хоче ити служити до войска. Власть замкнули его до аресту, але вѣтъ тайными листами подбурювавъ дальше молодыхъ людей, чтобы ишли въ его слѣдъ и водказались водъ войсковой службы. Найславнѣйшій російскій писатель гр. Левъ Толстой, такожъ телеграфично заохотивъ рекрута, абы не йшовъ до войска, де часто на войнахъ кажутъ мордувати невинныхъ людей.

— На мертвѣмъ морп, недалеко Ерусалима (знаномъ зъ того, що тамъ вода смердѣла), зачнутъ незадолго ѣздити паровій човна.

— Въ Чикаго, Илл. выгравъ оденъ парокъ дуже великій процесъ, бо ажъ 1. (словами одного) цента.

— Въ Нью Йорку проживае одна баба-скупарка, що посѣдае до 60 міліоновъ долярѣвъ маетки, а денно выдае наибѣльше 1 дол.

— Въ Берлѣнѣ умеръ недавно оденъ жебракъ, що зоставивъ маетку 200.000 марокъ.

— Великій балъ на дохѣдъ братства св. о. Николая въ Shenandoah, Pa. водбуде ся 4-го септембра въ Robin's Hall. Вступъ 25 цѣт.

— Въ Пенсильвеніи було до сего часу право, що хто переслѣдувавъ, каравъ або выгнавъ зъ работы чолсвѣка за те, що сей належавъ до работничою організації мавъ бути за се самъ покаранный. Справедливе се право зѣвѣ President George Rice (Superior Court) кажучи, що е оно противъ конституції.

— Конвенція United Mine Works (юніа) водбуде ся 13. августа с. р. въ Hazleton, Pa. Будуть тамъ радити надѣ польщенемъ своєю долѣ, а если компаніи не згодять ся на слупный предложене майнерѣвъ, тогды правдоподобно выбухне страйкъ якого ше не бывало. Организаторы щодень держать митинги и наминають людей, чтобы держали ся разомъ. Конвенція ся буде старатись та кожъ залагодити страйки въ Oil-Forge, Duryea и Wyoming.

— Дошѣ и повени паробилъ минувшого мѣсяця въ Галичинѣ и Буковинѣ много шкоды.

— Галицка часопись „Дѣло“ помѣстила недавно письмо комитету церковного въ Виннипегѣ, въ Канадѣ, зъ просьбою о высылке сейчасъ кѣлькихъ рускихъ священниковъ. Не знати, чи и теперь нашъ церковный влѣстѣ останутъ глухими.

Тая сама часопись помѣстила также письмо К. Генички, урядника при емиграційномъ домѣ въ Виннипегѣ: „Остерѣгаю охотѣхъ до выѣзду до Канады, що мы тутъ не надѣемъ ся найменьшого урожая задля страшной посухи, яка тутъ илнуе теперь. Ані пшевицѣ ані сѣна не буде майже цѣлкомъ. Цѣна усею буде дуже висока, такъ що трудно буде выжити. Роботы нема цѣлковито. Отже хто бы хотѣвъ приѣздити до Канады, повиненъ понехати тое, коли не хоче допровадити себе до цѣлковитого знищеня“.

— Деякі злодѣи роблять дѣлѣмъ бизнесъ крадучи коровы нашимъ людямъ. Въ Виннипегѣ коло Шамокинъ укралъ нашимъ людямъ 4 коровы, зъ котрыхъ двѣ зарѣзали а одну продали. Нащасте четверту корову воднайповѣ властитель, а зъ нею и злодѣвъ, котрѣ теперь будутъ мусѣли водпокуповати свой грѣхъ. Такой крадѣжки лучають ся и въ другихъ мѣсцахъ.

— Въ Перемышли, где стоить около 10.000 войска водбулись ревизіи такъ помѣжъ цѣлыми людьми якъ и войсками, котрыхъ подзѣввають о зносини зъ социалистами.

— „Твердый“ просвѣтитель народа Г. Н. Сивчукъ, редакторъ „Народного Вѣстника“, ввійшовъ въ спѣлку зъ Міслеромъ зъ Бременъ и намовлявъ людей емигрувати до Аргентины, где тѣ жъ вѣсто раю, находили крайню нужду. За се достававъ вѣтъ 5 злр. за каждую дорожку зъ Черновѣцъхъ засудивъ его на 6 недѣль аресту.

— 231 фирмъ збанкрутовало минувшого тыждня въ Сполуч. Державахъ.

— О. Т. Стефанъ адмініструе парохію въ Plymouth, Pa.

— Помимо того, що работа при мягкомъ углю не дуже иде добре, многі люде выѣхали зъ Pottsville, Mahanoy City, Minersville и Girardsville до захѣдною Пенсильвеніи.

— Страйкъ драйверѣвъ и руверѣвъ, що роблятъ для D. & H. компаніи въ Олифантъ и Скентонѣ, вже скончивъ ся. Компанія обѣцяла подвыснити имъ платню и всѣ вернули назадъ до работы.

— Нѣмцѣ обходили того року 500 лѣтну рѣчницю Ивана Гутенберга, котрый першій вынайшовъ штуку друкарску.

— Кубанцѣ будутъ выбирати дня 29. септембра делегатѣвъ на конвенцію, котра мае уложити конституцію для Кубы.

— Денисъ Лабовскій, молодой интелігентный рускій хлопчѣ, чататель и до писуватель „Свободы“, водѣхавъ зъ своимъ режіментомъ до Хванъ.

— Просимо всѣхъ нашихъ предилативѣвъ такъ американскихъ якъ и европейскихъ, чтобы зволняли имѣе скорше заплатити за „Свободу“.

Редакция.

— Въ Seranton, Pa. выбухъ газѣвъ иниципально одному дому, въ наслѣдокъ чего два дома, мѣжъ ними оденъ бѣжѣ, загорѣлись и 21 людей остало покатченыхъ.

— Здусли кѣры молодого хлопця Ив. Берсеука въ майнахъ, олифантскихъ; лѣкаръ маеть надѣю на выздоровлене.

— Вѣдорвала машина 5 пилѣвъ Василевъ Патрикъ, членови „Р. Н. Союзу“ зъ Charleroi, Pa.

На фондъ шкѣл. молодежи приславъ 31. ливня б. р. К. Котанчикъ \$5 15, якъ зобравъ ч. Стефанъ Гудакъ въ Шамокинѣ, Па. на хрестинахъ ч. Ивана Дитка.

Ту суму зложили:

Иванъ Дитко	\$1.00
Петро Шпакъ	50
Грипъ Братко	50
Колратъ Котанчикъ	50
Иванъ Мельникъ	50
Стефанъ Гудакъ	25
Василь Душакъ	25
Матвей Покъ	25
Федоръ Федакъ	25
Павло Котанчикъ	25
Петро Савина	25
Иванъ Биринъ	25
Андрей Барна	15
Лука Зозула	15
Осифъ Товтъ	10

Разомъ: \$5.15
Готѣнка вже квитована 147.61

Фондъ шкѣльный выносѣтъ \$152.76

Просимо дальше. Пен

силшенія ширѣ, людей нашихъ тамъ маса, а до перва прислали зѣдтамъ \$18.43 и то ажъ зъ двохъ мѣсцевостей. Чи се справа така дурна, що поступае такъ пиняво? Чи рускій дѣти въ Америкѣ родять ся вже такими мудрыми, що не потребуютъ науки? Чи се не ганьба для насъ Русинѣвъ, що збираемо на такую взнеслу цѣль вже 1½ року, а ще не назбирали хотѣбы для одного хлопця на оденъ рокъ? Развѣжте! Веѣмъ жертводителямъ щире Спаси Богъ!

Ант. Бончевскій, кассиръ.

ВСЯЧИНА.

Въ акій способъ капиталисты повѣтуютъ грошевъ?

Англійскій мѣсячникъ „Review of Reviews“ подѣвъ недавно цѣкавый образокъ, якъ богатырѣ сего свѣта марнуютъ такъ для насъ дорогой грошъ. Оденъ англійскій богачъ выбудувавъ величавый корабель, въ котромъ мѣстили ся великіе выгоды и богатство нечуване. Яку вѣтъ стоявъ суму, можмо себѣ зъ того узвити: що самы образы розмѣщені по его покояхъ, були оцѣнені на 140.000 долларѣвъ. Щобы охоронити корабель водъ разбиты и бурѣ морскон, казавъ зрѣбити великій зборникъ наповненный оливою, котрый плавѣвъ всегда передъ кораблемъ и оливою, якъ звѣстно, успокоивавъ филѣ морской.

Другій такой американскій сумаръ, мусѣвъ, мати подная новій сподѣвъ, а рѣчный рихунокъ за самъ сподѣвъ выносилъ около 5000 долларѣвъ. Еще пнѣй въ салдонахъ обобтѣвъ шовкомъ и золотомъ державъ конѣ и зъ буйности саджавъ ихъ разомъ зъ гостями до стола. Міліонеръ (gold) выбудувавъ себѣ плавачую налату и выгонъ зъ салдонами, купе лями и т. д. котрый стоявъ \$600.000, а оденъ льордъ (великій панъ англійскій) зѣдлавъ въ своемъ паркѣ штучну рѣку за \$400.000. Не кжемо же о капелюхахъ, шпилькахъ, брилкахъ, перстенькахъ, перфумахъ и т. п. дробницияхъ великихъ панѣвъ, котрѣ такожъ пожирнутъ міліоны выдерты працюющимъ руками або водняти водъ голодныхъ устѣ.

— Читальня въ Мейфилдѣ, им. Ивана Наумоновича, устроеное дня 16. августа, яко въ 9-ту рѣчницю смерти бл. п. изрядного просвѣтителя галицкой Руси Ив. Наумовича вечерокъ зъ слѣдуючою програмою:

- 1) Вступне слово и водчѣтъ о житіи и подвигахъ патриотическихъ Ив. Наумовича.
- 2) Хоръ водѣвѣтъ „Прикляни Господи“ — Бортнянского.
- 3) Бандя руска въ Мейфилдѣ водграе луку и коломынку.
- 4) Представлене театральне „Звѣзичный Юрко“.
- 5) По 1 мѣ актѣ декламация.
- 6) Хоръ — Потурѣ изъ народныхъ русскихъ пѣсней.
- 7) Бандя „Overture“

По представленю хоръ „многая лѣта“, а бандя маршъ.

Комитетъ.

— Уже друкуеъ „Руско-англійскій про воднякъ“, (книжка до науки англійскою мовѣ). Коштувати буде лишь 25 цѣтѣвъ. Просимо звачѣ замовляти!

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдуючі книжки:

	цѣт.
Канадскій Русъ	10
Образки зъ Америки	10
Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинѣвъ	15
Конституція Спол. Державъ Повѣночн. Америки	10
Де-що про права и суды въ Спол. Державахъ, а особенно въ державѣ Пенсильвеніи	10
«Тымы Гаврилюкъ»	15
Оповѣданя	15
Про водѣступниѣвъ водъ російского православія и ихъ пересѣдовала	10
«Американскій шляхтичъ»	15

РУССКІЕ КНИЖКИ МОЖНА ДОСТАТИ

въ книгарнѣ руског читальнѣ им. М. Шашкевича.

Адресъ: J. J. Ardall, Box 418, Olyphant, Pa.

Въ редакціи „Свободы“ можно достати Веч. ОО. Духовный по 1 цѣт. за егземпляръ:

- 1) Extractus matricula copulatorum.
- 2) Extractus matricula baptisatorum.
- 3) Extractus matricula defunctorum.

Въ томъ мѣсци буде шось дуже цѣкавого на другій тыждень!

Нрко А Прокоповичъ,

потребины, гот-лыны, и Livery Stable.

— Галя на митинги и забавы, — 201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.

РУСКА ВУЧЕРНЯ

Игнатія Трохановского,

на Second Str. в Mt. Carmel, Pa.

Все свѣе и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у своего руского бучера, а то по дуже низкой цѣнѣ. Развозитъ все на часѣ, Хвалитъ богато не треба, бо добре само хвалитъ ся.

Першій, рускій салювъ и РЕСТАВРАЦІЯ ВЪ ПИТСБУРГѢ, ПА.

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА.

Мѣ юнѣ газинѣ салювъ, де можъ достати напѣтѣвъ всякого рода, а при томъ утрѣмъ реставрацію, де можъ достати всякаго блжана, салювъ, Алекс. Федорчака подѣ назв „народный готель“ естъ при Carson Str. No 716 мѣжъ 7 а 8 улицѣвъ недалеко руской церкви.

КОЖДЫЙ

Каждый может теперь друковать листы и инши потрібны письма.

Мой новый машинки до друкования ч. 4, на котрыхъ можна друковать великими и малыми буквами чисто и ровню вже суть готовы.

Помалѣ стемпъ, а доставате цѣнакъ машинкѣ до друкована, гармоникѣ, годинникѣвъ, що выграваютъ цѣспѣ та кукавокъ и много ще иншихъ цѣвакѣвъ рѣчей.

Адресуйте листы:

S. Keltonik, PUNXSUTAWNEY, PA.

ВЕЛИКИЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Наибѣльшій рускій компаніичный сторъ въ Америкѣ. Заложеныи ше въ роцѣ 1889, а теперь побѣльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за \$18.000 доказуе, що може компанічна работа. — Веѣ розумный Русины належать до той компаніи, купуютъ зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000. Зарядае нимъ:

Теодоръ Федько

Иванъ Глова JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібный рѣчѣ до жита, якъ такожъ можна купити убраня майнерскіи и звѣчій.

Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и безопасно.

Продае шифкарты.

Не водъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глова.

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

нотаръ публичный,

посылаетъ грошѣ — продае шифкарты.

Красне зъ Олифанту и околицѣ не ходѣтъ до чужихъ послати грошѣ до старо краю або куповати шифкарты, бо все тое можъ для васъ зрѣбити, вѣль знакомый, христіанинъ, Михайло Босакъ.

Вѣтъ мае такожъ гуртовный складъ (wholesale) всякахъ напѣтѣвъ въ OLYPHANT, Pa.

Dr. F. J. Meek

Д-р МИКОЛАЙЧИК Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ-славянинъ на цѣлѣ мѣсто. Лѣчитъ всякіе недуги со вѣсто и въ короткѣи часѣ. Особенно нездоровный лѣкаръ въ справѣхъ положничихъ. Говоритъ по англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

P 57

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER

421 Lackawanna Ave.

Seranton, Pa.

Хочетъ мати красну фотографію, втрѣний портретъ, зайдѣ до того фотографу. Нертасѣ зѣ шлюбу зайдѣ зъ жѣнкою до него, дай ся водобрѣти, а будешъ мавъ на нѣе жѣте памѣтку. Мавъ красну дѣтѣнку, дай фотографовати у него, а будешъ мати красній образѣ. Зѣтъ у Васѣ братство, пай зайдѣ до того фотографу, а водѣ Васѣ зрѣбитъ фотографію и портрѣты, акы хочете. — За работу гарантуе.

Юліанъ Копястянскій

(JULIAN KOPYCIANSKI)

424 Shamokin str.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салювъ рускій. — Найлучшій напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутѣлки, вина розманитого гатунку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры.

Спѣшѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

По

бальсамъ для слабыхъ на жолудковѣ, нервѣвъ, мѣхурѣвъ, плуцный слабости и на раны, а особливо на мореку слабѣсть и о порады лѣкарскіи

Rev. D. Polivka

Box 200

Nothampton, Pa.

Руско-англійскій провідникъ.

—ЗЛАДИВЪ—
Стефанъ Макарь.

(Дальше.)

скрыти	to hide, to cover (ту гайд, ту ковр)
служба Божя	mass (мес)
слуга	servant, domestic (сервент, до-местик)
слабый	rainy (рейни)
слабизувати	weak, feeble (вик, фибла)
слава	to spell (ту спел)
слепой	glory (глори)
слина	blind (блайнд)
сливка	spittle (спитл)
слово	plum (пзом)
слухъ	word (ворд)
служба	hearing (гиринг)
слеза	service (сервис)
слухати	tear (тир)
смакъ	to listen (ту лисн)
смачный	taste (тейст)
смалецъ	tasteful (тейстфул)
смѣлый	lard (лард)
сметана	bold, daring (болд, деринг)
смѣхъ	cream (крем)
смѣяти ся	laughter (лафтер)
смола	to laugh (ту лэф)
смерть	pitch (пич)
снѣдане	death (дет)
снѣгъ	breakfast (брекфест)
соромъ (ганьба)	snow (сно)
сорочка	shame, disgrace (шейм, диз-грейс)
сосъ (мачка)	shirt (шарт)
сонъ	grave, sauce (граві, сос)
сытый	dream (дрим)
сонный	satisfy (сатисфай)
сокира	sleepy, drowsy (слипи, дравзи)
сохнути	ax, hatchet (екс, хечет)
солодкий	to dry (ту драй)
солома	sweet (свит)
солонина	straw (стро)
сонце	bacon (беини)
солита	sun (сон)
совѣсть	to salt (ту солт)
совѣстный	conscience (коншенс)
сплетникъ	consciences (коншеншенс)
спокой	defamer, slanderer (дифемер, слендерер)
спати	peace, tranquillity (пис, треп-квилити)
спѣльникъ	to sleep (ту слип)
спѣлка	partner, companion (партнер, компаньон)
справедливѣсть	partnership (партнершип)
справедливый	justice (джастис)
сповѣдь	just, right (даст, райт)
срѣбло	confession (конфешн)
сторожити	silver (силвер)
сторожа	to watch, to guard (ту вочъ, ту гард)
сторона (бокъ)	watch, guard (вочъ, гард)
станія	side (сайд)
станція	stable (стейбл)
страхъ	depot, station (дино, стейшин)
страхати ся	fear, fright (фир, фрайт)
сталь	to fear (ту фир)
строгий	steel (стил)
стѣла	severe (сивер)
стѣла	table (тейбла)
стѣла	old (олд)
стояти	to stand (ту стэнд)
стѣлокъ	stack (срек)
стягнути	to pull down (ту пул даун)
стѣна	wall (вол)
столяръ	cabinet-maker, joiner (кебинет-мейкр, джойнер)
стрико	uncle (анкл)
студеный	cold (колд)
студия (криница)	well, spring (вел, спринг)
стяжка	band (бенд)
стратити	to lose (ту лоз)
страченный	lost (лост)
столате	century (сенчурі)
суперечка	quarrel (кварл)
сурдугъ	coat (коут)
супружѣ	matrimony (метримони)
сумный	sad (сед)
судъ	court (корт)
судя	judge, justice (джадж, джастис)
судити	to judge (ту джадж)
судѣдь	neighbor (нейбор)
сукно	cloth (клот)
сходы	stairs (стерс)
схоронити (забезпечити)	to save (ту сейв)
сынъ	son (сон)
сыръ	cheese (чиз)
сѣдло	saddle (седла)
сѣмя	seed (сид)
сѣно	hay (гей)
сѣричокъ	match (мечъ).

Такъ
такой
такъ-такъ
танъ
танецъ
танцовати
такожъ
танный
творецъ
твердый
театръ
теи
теперь
теля
телятина
теплый
тесля
темнота
те
терпеливый
терпеливость
терпѣти

тихий
торгъ
товизъ
товствѣй
точити напои зъ бочки
тонкий
только
трохи
трава
ту
тузѣтъ
тыждень
тыждневый
тѣсточно (колѣчъ)
тѣшити ся
тѣло
тѣтка
тютюнъ
тягаръ
тягнуги
тяжкий

Убийство
урожество
убогий
увязинити
убойти
угода (умова)
угле
ужитокъ
ужиточный
ужити
улица
умерги
унастадити
упорядкувати
урядъ
урядовый
уста
условіе
у (въ)
ухо
учити ся
учити (другихъ)
учитель

Фабрика
фабрикантъ
файка (люлька)
фалшивый
фалшувати
фебра (пропасница)
фиалка
физя
фляшка
фунтъ

Хата
хвалити ся
хвалити (кого)

хвала Богу
хвилька
хвильничка

Т.

So (со)
such (сочъ)
so-so (сосо)
there (дер)
dance (денс)
to dance (ту денс)
too, also (ту, оло)
cheap (чин)
creator (крейтер)
hard (гард)
theater (тейтер)
to flow, to run (ту флоу, ту рон)
now (най)
calf (кеф)
veal (вил)
warm (ворм)
carpenter (карпентер)
darkness (даркнес)
that (дет)
patient (пейшнт)
patience (пешенс)
to suffer, to bear (ту софр, ту бер)
still, quiet (стил, квайет)
market (маркет)
fat (фер)
fat (фер)
to tap, to draw (ту тап, ту дро)
thin, fine (тин, файн)
so many, so much (со мени, со мочъ)
a little some (е лител, сом)
grass (грес)
here (рир)
dozen (дозн)
week (вик)
weekly (викал)
cake (кейк)
to rejoice (ту риджойс)
body (бади)
aunt (ант)
tobacco (тобеко)
burden, load (борден, лоуд)
to draw, to drag, to pull (ту дро, ту драг, ту пул)
heavy (геви).

У.

Murder (мордер)
poverty (паврті)
poor (пур)
to imprison (ту импризн)
to step in, to enter (ту степ ин, ту ентер)
contract (контрект)
coal (коул)
use, advantage, utility (юз, едвантедж, ютилити)
useful (юзфул)
to use (ту юз)
street (стрит)
to die (ту дай)
to inherit (ту ингерит)
to set in order (ту сет ин ордер)
office, authority (оффис, оторити)
official (оффиса)
mouth (маут)
condition (кондиши)
at, by, in (ет, бай, ин)
ear (ир)
to learn (ту лерн)
to teach, to instruct (ту тичъ, ту инстрокт)
teacher, profes or (тичер, професор).

Ф.

Factory, manufactory (фектері, манюфектері)
manufacturer (менюфекторер)
pipe (пайп)
false (фолс)
to falsify (ту фолсифай)
ague (ейю)
violet (вайолет)
wave (вейв)
bottle (бата)
pound (павнд).

Х.

Hut (рот)
to bo-t (ту бост)
to praise, to laud (ту преиз, ту лод)
thank God (тэнк гад)
while (гвайла)
instant, moments (инстент, момент)

(Конечъ буде).

Одень зъ наибольшихъ броваровъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМЪШОКЪ.

Хто лишъ разъ по-коштуе сего пива, то нишого вже не хоче пияти.

Голова водъ него нѣколи не болитъ, бо есть здоровье и по-живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРЯТИ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY.
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗИЙ ТАЛПАШЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плесамы.

Добрый вечеръ дружо мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшителъ?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звѣдикъ мой?
— Та-жъ крѣпкъ нашъ милый
— У него все Русины
— Подкрѣпляютъ силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслужуе якъ братьямъ!
— Танько падычайно!

РЕСТАВРАЦІЯ И КА-ВЯРНЯ.
* TROMETTER'S *
(Трометтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротив National Bank.
Свѣдана, Обѣды, Вечерѣ.

Въ каждомъ часѣ можна достати такъ горячъ якъ и зимній перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремъ компаты для родинъ. Найлучшій вина, пиво, лікеры, горѣлки и все можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

РУССКІЙ КРАВЕЦЪ.
Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравецъ
ПЕТРО КУЗМИЧЪ,
146 Lincoln str.
Робитъ водъ всѣмъ убрала мужескы складно и дешево.

Хто у него замовить убрание, нѣколи того не пожалуе.

Йосифъ Пейко
РУССКІЙ ГОТЕЛЬНИКЪ
— Cor. Commercial & Franklin Street —
въ ШАМОКИНЪ, ПА.
Запрошуе всехъ Русинѣвъ до себе на свѣжѣ пиво и добру віску. Хотите добре забавити ся, йдѣте до Пейка. Чекаешъ на „стриткару“, зай-ди до Пейка, а нѣколи не опознишъ ся, бо она йде по-при самъ дверѣ.

Hotel
HETMAN CHMIELNICKI
Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дна есть рускій готель, одинокій на цѣло мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всяка напоѣ, якъ віска, пиво, ружъ, те-пер и ин. дуже добръ и здоровѣ. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисто ложко и чисту услугу.

АДВОКАТЪ ЗО СТАРОГО КРАЮ.
— докторъ права —
ЮЛИАНЪ ЧУПКА
3 North Main St. — Wilkes Barre, Pa.

Хто хоче въ галичинѣ водобрати грунтъ, спадокъ, сколектовати грошъ, удолжити ся водъ Wallenburgh и контролѣ войскою, або оборонити ся въ процесѣ, такожъ послати повномочіе, най ся зголоситъ до д-ра Чупки.

Адресъ на почта: P. O. Box 372, Wilkes Barre, Pa.

Dr. S. Blumberg,
1716 Carson str.
Pittsburg, Pa.

Кождый то знае, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покоичивъ свои науки въ старомъ краю. Д-ръ Блумбергъ вивчивъ ся за лѣкаря на университетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испитъ державный въ Филладельфи, освѣвъ въ Питсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидѣвскихъ „тлумачахъ“, але най удасть ся до правдивого адвоката Вилема Вокелека. Вонъ залагоджуе всякы справы въ судѣ ту и въ старомъ краю. Зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такий
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE
Scranton, Pa.

Hotel
HETMAN CHMIELNICKI
Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дна есть рускій готель, одинокій на цѣло мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всяка напоѣ, якъ віска, пиво, ружъ, те-пер и ин. дуже добръ и здоровѣ. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисто ложко и чисту услугу.

W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE
Scranton, Pa.

Hotel
HETMAN CHMIELNICKI
Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дна есть рускій готель, одинокій на цѣло мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всяка напоѣ, якъ віска, пиво, ружъ, те-пер и ин. дуже добръ и здоровѣ. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисто ложко и чисту услугу.

W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE
Scranton, Pa.

Гавріилъ Маличякъ
Гуртовникъ (Wholesale)
20 Market St.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣжѣ, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ, горѣлки и лікеры найлучшого гатунку.

Братя! замовляйте у свого!

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.
Юрія Хилика.
Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за тани грошѣ, то най йде купувати до Ю. Хилика, по най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продае вонъ такожъ „шифкарты“ и посилае грошѣ до всехъ частей свѣта. — Йдѣте до старого зникамого!

O. Murdza & Bros
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
O. МУРДЗА И БРАТЪ.
Сторъ зносотреный найлучшими товарами, спроважоваными впрѣдъ зъ першоридныхъ складѣвъ. Живитъ вонъ майже всехъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. Продае такожъ майнерскы одяги и посилае грошѣ до старого краю тако, точно, скоро и беспечно.

СВОЙ ДО СВОГО!
Ефремъ Лучковецъ
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
въ Шамокінъ, Па.
— РУССКІЙ ГОТЕЛЬ. —
Чистенькій тамъ готель зо всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темеръ и другі напоѣ все свѣжѣ и найлучшого гатунку. Услуга чема и солідна. Склянки великы и малы посяла впо-добы.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-РОНОВЪ
Винишъ такожъ „жирни“ на по-роны, хрестины и нѣсѣла по дуж-нишкыхъ пѣнахъ.

PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтня при-тикадала ему способѣ стати добрыхъ лѣкарствъ. Дѣлать усѣпно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой выробляють ся дуже добры и помѣчны лѣкарства.

Розмовити ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлоѣ око-лицѣ знають добре Шлюпаса.

STANISLAW SZARZYŃSKI
805 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Аптекарь зо старого краю. Мае лѣкарства на все хоробы, навѣтъ на гостецъ и мадру. Одонъ блякъ водъ рускои церкви.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И своего не упустите!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвѣчить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ нашихъ лишь сердцахъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.